

Učiteljski tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6. l. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 3112

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Presodimo delo

V razdobju dveh tednov sta zasedali dve važni organizacijski ustanovi. V Beogradu je bila zadnje dni decembra seja glavnega odbora JUU, a v začetku januarja je bil sklican zbor predsednikov sreskih društev sekcije za dravsko banovino v Ljubljani.

Obe zborovanji sta bili nujno potrebni, kajti iz poteka je razvidno, da se je nabralo toliko aktualnega gradiva, zadevajočega naše skupne interese, da se je moralo nadaljšati zborovanje v Beogradu tudi na 29. decembra, dasi je bilo predvideno le za 27. in 28. Tudi zborovanje predsednikov je trajalo dopoldne in ves popoldan, kar nam potrjuje, da je bilo mnogo vprašanj, o katerih je bila potrebna razprava pred širšim organizacijskim forumom. — Uspehe obeh zborovanj lahko presodimo po sklepih.

Pomudimo se nekoliko pri seji glavnega odbora. Že iz nagovora predsednika tovariša Dimnika se jasno vidi, kako obširen je program našega združenja, ki ga bomo morali, z ozirom na današnje razmere, skušati čim prej izvesti. Program vsebuje mnoge že znane točke, ima pa tudi nove zahteve, ki jih postavlja naše združenje. Nobene, niti najmanjše točke ne bomo smeli opustiti, ako hočemo, da pride naša organizacija do one popolne vpliva, ki nam je potreben za povsem pravilno in pravično reševanje stanovskih, šolskih in prosvetnih vprašanj. — Sloga v združenju nam bo gotovo najvažnejša in tudi najmočnejša opora v borbi za popolno dosego smotra.

»Komunike glavnega odbora o delu JUU« nam je v kratkem orisal prizadevanje in tudi uspehe izvršnega odbora a začrtal nam je obremen smer bodočega dela, ki naj vodi do popolnih uspehov. Toda uspehi so, kot pri vsaki organizaciji, tako tudi pri naši, odvisni od pravega pojmovanja organizacije s strani članstva in tudi od njihovega sodelovanja.

Da članstvo še ne pojmuje povsem pravilno svoje lastne organizacije, ki mu je nujno potrebna, nam kažejo nekateri odstavki iz »Stališča JUU v pogledu personalne prosvetne politike in intervencije«, ki ga je soglasno odobril glavni odbor. Točno je v tem stališču določen postopek pri intervencijah, nameščenjih in premeščenjih, disciplinski postopek kakršen bi moral biti ter vloga članstva JUU za intervencije. Če bi namreč članstvo povsem pravilno pojmovalo svojo stanovsko organizacijo in se ravnalo po njenih načelih, bi odpadle vse zahteve tega stališča, ki se nanašajo na članstvo. Toda s soglasnim sprejetjem vseh omenjenih točk je naredila organizacija, v pogledu popolne notranje konsolidacije, velik korak naprej. Nikakor pa ne sme ostati zgolj pri sprejetju teh načel, marveč mora jedro vsega tega prodrati v članstvo, in izvesti to, je naloga nele banovinskih sekcij, marveč predvsem sreskih društev, ki imajo neposreden stik s svojim članstvom.

Intenzivno delo v našem združenju je povsem jasno razvidno iz celotnega kompleksa vprašanj, o katerih se je debatiralo in sklepalo. Naše združenje je pretrpelo težko krizo. V dobi, ki ni še tako daleč za nami, je bilo izgubljenega mnogo časa v zgolj brezplodnih debatah, ki so se tikale le nekaterih oseb. Danes pa moramo z zadovoljstvom ugotoviti, da je sedanja aktivnost le v korist celokupnega učiteljskega stanu.

Na seji predsednikov sreskih društev dravske banovine so imeli zastopniki teh naših organizacijskih edinic priliko ugotoviti stvarno in tudi uspešno delo v dobrobit članstva. Izčrpano tajniško poročilo in ostali referati so dali povod za stvarno debato. Ako povzamemo le jedro razprav in sklepov, tedaj moramo ugotoviti, da se je uvidela potreba izvedbe delovnega programa sreskih društev. Reorganizacija društvenih zborovanj je potrebna zato, da se pritegne čim širši krog članstva k aktivnemu sodelovanju v stanovski organizaciji. Zanimanje učiteljskega za lastna gospodarska podjetja naj se skuša dvigniti z organizacijo vsakoletnega gospodarskega dne pri vseh sreskih društvih. Program za to je bil sestavljen na tem zborovanju. Vse to so vprašanja ki posegajo globoko v našo organizacijo in so njeni uspehi v bodočnosti v mnogem odvisni od pravičnega pojmovanja teh vprašanj. Toda za dosego popolnega in tudi samo delnega uspeha je potrebno sodelovanje vsega članstva.

Sklepi zbora predsednikov jasno kažejo, da je bila potrebna razprava o aktualnih in važnih vprašanjih in je nanesla debata tudi na vprašanje dekoncentracije, ki jo je napovedala vlada g. Bogoljuba Jeftiča. Ravno to vprašanje bo nedvomno v večji ali manjši meri tangiralo tudi naše šolstvo. V teku debate se je izkazala potreba opozoriti našo centralo, naj budno pazi, da ne bi prišli v razpravo taki načrti, ki bi bili po našem mišljenju v škodo šolstva in učiteljskega stanu. Naša organizacija je zastopala vedno načelo, da je napredek naroda in države odvisen v prvi vrsti od napredka šolstva. In dosledno temu načelu, se bo borila do skrajnosti, da ne bi prišla šola in učiteljsko v kakršnokoli odvisnost od samoupravnih korporacij. Načrti,

ki so to predvidevali so pokopani in dolžnost nas vseh je, da pazimo na to, da se ne bi v kakršnokoli obliki ponovno pojavili.

Poleg organizacijskih zadev nas tarejo gmotne skrbi. Finančni zakoni so nam odvzeli mnogo pravic, pridobljenih z uradniškim in šolskim zakonom. Zadnji, to je finančni zakon za l. 1934/35. je še prav posebno pogodil učiteljsko. Poročenim učiteljicam in tudi vsem, ki živijo skupno s starši, kateri imajo le minimalne dohodke, je vzel delno ali vse draginjske doklade. Naše plače so že padle pod eksistenčni minimum in to morajo merodajni krogi upoštevati pri bodočih razpravah o našem gmotnem položaju. Tudi v tem pogledu je potrebna aktivnost organizacije.

Obe zborovanji sta pokazali veliko delavnost našega združenja in to v centrali ka-

kor tudi pri banovinski sekciji. Izkazala pa se je tudi potreba aktivnega sodelovanja vsega članstva. — Napačno bi bilo, da bi se članstvo zadovoljilo z rezultati in eventualnim komentarjem, marveč je nujno potrebna zavest, da je mogoče doseči popolne uspehe le s složnim sodelovanjem vsega članstva. Program dela je obširen in načelo, da naj se le odborniki brigajo za vsa stanovska in šolska vprašanja je napačno in kvarno za naše združenje. Slog in program omogočata prav vsem, da pomagajo z intenzivnim sodelovanjem, ker le na ta način bomo odstranili vse ovire in dosegli take uspehe, ki bodo v splošno korist šoli in učiteljskemu stanu.

Presodimo torej delo, da se bomo potem našli pri sodelovanju in s tem ustvarjali trdne temelje sigurnim uspehom. —ž.

Seja predsednikov sreskih društev

Poročilo o delu sekcije — Plodonsna seja glavnega odbora JUU — Proti rušiteljem sloge

V sredo 9. januarja je bilo v Ljubljani zborovanje predsednikov sreskih društev in članov upravnega in nadzornega odbora JUU sekcije v Ljubljani.

Na zborovanju so bila zastopana prav vsa sreska društva po svojih predsednikih oziroma namestnikih. Tudi upravni odbor je bil polnoštevilno zbran, manjkal je le eden član nadzornega odbora, ki pa se je opravičil.

Predsednik Dimnik je otvoril zborovanje in v svojem nagovoru je predvsem opisal, kako bolno je odjeknila v učiteljskih vrstah smrt blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. V nadaljnjem svojem govoru se je dotaknil vprašanj, ki jih je poudaril že ob otvoritvi seje glavnega odbora in smo ta govor že priobčili v prejšnji številki »Učit. tovariša«.

Z zborovanju so bili poslani brzjavni pozdravi maršalatu dvora, predsedniku vlade g. Bogoljubu Jeftiču in prosvetnemu ministru g. Štefanu Čiriću.

Zborovanje sta posetila tudi banska šolska nadzornika tov. Drnovšek in Skulji, ki ju je tov. Dimnik še posebej pozdravil, nakar je prišlo na dnevni red tajniško poročilo.

V svojem obširnem in izčrpnem poročilu je podal tajnik tov. Metod Kumelj točen pregled vsega dosedanjega dela pri sekciji in se je dotaknil predvsem resolucije banovinske skupščine in spomenice ter poročal o njiju uspehu. V nadaljnjem je omenjal volitve v upravni in nadzorni odbor sekcije, društvena zborovanja in delovni program, poklonitev učiteljskega dravske banovine na Oplenju, ustanovitve novega učiteljskega lista, naštevava vse važnejše intervencije, ki jih je sekcija izvršila in uspehe, ki jih je združenje doseglo v pogledu prevedbe dnevničarjev in kontraktualnih učiteljev v državno službo. V nadaljnjem navaja popolno statistiko stanja brezposelnih učiteljskih abiturientov, katerih število se je z zadnjimi namestitvami znatno znižalo. Učiteljski stalež v dravski banovini se je z zadnjimi namestitvami dvignil od 3836 učnih moči na 4070. Nezasedenih je pa kljub temu še 80 mest.

Tajniško poročilo se dotika tudi vseh bolečih vprašanj, ki naj bi se odpravila z bodočim finančnim zakonom. Združenje je na odločujoča mesta že poslalo svoje predloge glede normiranja števila učencev v posameznih razredih, glede ureditve vprašanja draginjskih doklad, zvanja šolskih upraviteljev in ureditve vprašanja sreskih šolskih nadzornikov. Vprašanje bankskih šolskih nadzornikov je sicer rešeno tako kot je učiteljsko želelo, vendar bo treba izposlovati še dostavek k šolskemu zakonu, ki bo dal pravico do imenovanja za banske šolske nadzornike tudi učiteljsvu narodnih šol. Potrebno je tudi omiljenje določil za dosego V. skupine in določitev zvanja učiteljicam ženskih ročnih del in veroučiteljev.

Izpriprava uredb o draginjskih dokladah poročenih ženskih oseb v državni službi je zadela v prvi vrsti le šibko situirane drž. uradnike. Sekcija je povsod in ob vsaki priliki poudarjala potrebo, da se zadevne uredbe in določbe ukinejo. Tudi za letošnji finančni zakon so bili stavljeni konkretni predlogi.

Poleg navedenih predlogov za finančni zakon je predložila sekcija izvršnemu odboru v posebnih predstavkah tudi sledeče zadeve: ukinitve predhodnega dovoljenja prosvetnega ministrstva za vlaganje tožb pri sodiščih, priznanje pravice do brezplačnega zdravljenja v II. razredu državnih bolnic, priznanje pravice do enkratne brezplačne vožnje po vsej državi, razveljavljenje obveznega naročila »Prosvetnega Glasnika« za vse šole, odpravo monopolskih zvezkov.

Iz tajniškega poročila je tudi razvidno, da je prešla sekcija v preteklem letu 97 zaščitnih primerov in sicer: 67 primerov radi že izvršene ali grozeče premestitve, 5 radi dodelitve, 6 radi upokojitve, 3 radi opu-

stitve in 7 drugih. Sekcija je uspela v 64 primerih, to je 73%.

Nadalje obravnava našo najvažnejšo gospodarsko ustanovo »Učiteljsko tiskarno« in ponovno apelira, da se pri društvi skuša vendarle vzbuditi potrebno zanimanje za to našo ustanovo. Z dvigom števila zadržanih članov bomo dvignili tudi moralno moč in ta je vsakemu gospodarskemu podjetju nujno potrebna.

Tudi vprašanje obrtnonadaljevalnih šol je za nas velike važnosti. — V letošnjem šolskem letu so ponekod nastale razmere, ki so grozile, da bo to šolstvo postopoma odvzeto učiteljsvu narodnih šol. Tako je bil v Ljubljani nameščen upokojen profesor, kot učitelj v prvem razredu obrtno nadaljevalnih šol in poučuje tedensko 14 ur. Ker so na teh šolah doslej z uspehom poučevali učitelji narodnih šol, je sekcija na to opozorila merodajne oblasti. — Sekcija je prosila tudi naj se tolmachi poučevanje na nadaljevalnih šolah za izvenšolsko udejstvovanje in ne za postranski zaslužek.

Še mnoga druga vprašanja obsega tajniško poročilo. Omeniti je še, da pripravlja sekcija projekt pravilnika za polaganje praktičnih učiteljskih izpitov. Vsi odseki pri sekciji delajo in je bil podan tudi pregled njihovega dela.

Za debato o tajniškem poročilu je predlagal tajnik tov. Kumelj naj se obravnavajo kot posebne točke naslednje zadeve:

1. Obravnava ključa za volitve v upravni in nadzorni odbor sekcije in sprejem konkretnih predlogov.
2. Delovni program, razprava in sprejem definitivnega programa.
3. Socialni fond Viteškega kralja Aleksandra, predlogi za sestavo pravilnika.
4. Razprava o snujočem se opozicijsko-

Bodimo oprezni!

Z zakonom o uradnikih (U. Z.) je urejeno službeno razmerje med uradništvom in državo. L. 1929. smo dobili specialni zakon glede narodnih šol, zato so se mnogi predpisi uradniškega zakona spremenili, oziroma dopolnili, dočim so ostale nekatere zelo važne določbe novega zakona nejasne in čakajo prepotrebne pravilnike, ki bi odstranili vsa nesoglasja.

Šolski zakon je bil res nujno potreben in je v marsičem izpolnil vrzeli, ki so dolga leta ovirale napredek šolstva. Mnogo je bilo vzkonjenega po željah naše stanovske organizacije, toda mnogo je še ostalo neupoštevanega ali zasnovanega tako, kakor to ne prija posameznim pokrajinam široke in tako raznolike države.

Ministrski predsednik g. Bogoljub Jevtić je napovedal dekoncentracijo državne uprave. Da bo pri tem kolikortoliko prizadeto tudi naše šolstvo, je popolnoma umljivo, zlasti še, ker nam je znano, da so se nedavno pojavili načrti, po katerih naj bi pripadlo vzdrževanje učiteljsva v breme občinam in da se imamo samo našemu blagopokojnemu vladarju Viteškemu kralju Aleksandru zahvaliti, da se ni ta namera uresničila in se ni niti podrobno obravnavala. Na zboru predsednikov dne 9. januarja t. l. je bilo tozadevno vprašanje pojasnjeno in potrjeno. Ugotovili smo dejstvo, da je naša organizacija budna in oprezna in da smo v notranjem gibanju večkrat točneje poučeni kakor oni, ki so jim izročeni v varstvo naši interesi in potrebe naroda.

Ne trdimo, da bi bil šolski zakon povsem izkristaliziran, saj vendar opažamo, da se sleherni zakon dopolnjuje s pravilniki, pojasnili in spremembami. Nikakor pa ni primerno, da je najpozabljeno učiteljsvo samo, da o njem ne razpravljamo in ne dajemo merodajnim faktorjem navodil glede njegove uporabljivosti, prednosti in pomanjkljivosti.

nem listu izven okvirja stanovske organizacije in sprejem stališča do tega lista.

O poročilu se je razvila živahna in stvarna debata in so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Obravnava ključa za volitve v upravni in nadzorni odbor se preloži na predsedniško zborovanje, ki bo pred banovinsko skupščino, katere dnevni red bo predvideval tudi volitve.

3. Delovni program sreskih društev JUU se sprejme in se priporoča vsem društvom, da se z izvajanjem tega programa čim bolj približajo njega popolni realizaciji.

3. Vsem društvom se priporoča, da prispevajo čim več v ta fond. Istočasno se predlaga izvršnemu odboru, naj bi postal ta fond obvezen in naj bi vanj vplačeval vsak član JUU letno po 10 dinarjev. Tudi naj se napravi ključ o uporabi fonda po banovinah.

4. Izjavljamo popolno zaupanje izvršnemu in glavnemu odboru. Ugotavljamo, da je snovanje izvenorganizacijskih stanovskih listov, čijih namen je rušiti doseženo slogo, škodljivo za organizacijo, zato apeliramo na članstvo JUU, da tako delovanje popolnoma odkloni.

O seji glavnega odbora je poročal tovariš Ciril Hočevar, ki je poudaril, da je bil potek seje miren in stvaren. Prečital je komunikate o delu glavnega odbora JUU in tudi »Stališče JUU v pogledu personalne prosvetne politike in intervencije«, kar smo oboje že priobčili. Iz celotnega poročila se da posneti, da je sloga v našem združenju ustvarila najboljše osnovo za resno in stvarno delo.

Po kratki debati o poročilu s seje glavnega odbora je bil sprejet naslednji sklep:

Predsedniki sreskih učiteljskih društev dravske banovine, zborujoči z upravnim in nadzornim odborom sekcije, osvajajo v vsem komunikate glavnega odbora JUU v Beogradu z dne 29. decembra 1934. in se izjavljajo pripravljene čuvati doseženo slogo v stanovski organizaciji in z vsemi silami podpirati delo glavnega odbora v prospah stanu, šole, naroda in države.

Nato je podal blagajnik tov. Rado Grum potrebna pojasnila k proračunu za poslovno leto 1934-35, ki je bil predhodno poslan sreskim društvom v razpravo.

V debati o tem vprašanju se je v podrobnosti pretresalo skoro vse postavke. Na razna vprašanja je dajal pojasnila blagajnik, nakar je bil predlog sekcije sprejet.

Zbor predsednikov je dal sekciji še posebno pooblastilo, naj skuša najti sredstva iz drugih postavk, da bo vsaj delno skrčila predvideno okrnitev »Popotnika«.

Zaradi pozne ure ni mogel prečitati tovariš Hren svojega referata o »Gospodarskem dnevu«.

Po kratki debati je bilo sklenjeno, da se referat razmnoži in pošlje društvom. Vsi odbori morajo najprej temeljito predelati referat in podati svoje mišljenje. Referat na društvenih zborovanjih prečitajo tovariši, ki dobro poznajo naše gospodarske ustanove.

Zborovanje je trajalo do 19. ure.

Pet let ga že imamo. Poznamo ga. Dekoncentracija je pred vrati. Prehod bo šel mimo nas. In vpili bomo. Ne bi li posegli v delo še preden se prične jedro kvasiti?

Zakon in dekoncentracija imata ločeno pot preko parlamentarnih edinic, in tu bi bilo zainteresirati merodajne kroge, če že nimamo v njih svojih stanovskih zastopnikov ali onih, ki bi znali spraviti v sklad naše šolske, stanovske in narodne potrebe.

Vsekakor moramo biti oprezni, da šolstvo ne pade z dosedanje višine, kar bi se n. pr. prav gotovo zgodilo, če bi se kedaj skušal oživiti projekt glede vzdrževanja učiteljsva v takem smislu, kakor je to uvedeno v nekaterih državah. Že učiteljske stanarine so balast, ki ogroža pravilni razvoj šolstva, saj ravno one marsikje zavirajo, da se prenapolnjeni razredi ne razbremenijo z vzporednicami, če bi pa padla še druga bremena na občine, bi utegnili dočakati, da bi se razredi reducirali in učiteljsvo prekomerno obremenilo, zaradi česar bi padali uspehi tako v šoli kakor tudi izven nje. Da imajo siromašni kraji in ljudje največ otrok, je znano. In kako naj bi ti vzdrževali razvito šolstvo s svojimi skromnimi dohodki, če jih sploh imajo? Ali naj jim propade zavod, ki omogoča deci, da doseže boljši kruh med svetom?

Jugoslavija bo enotna in močna, če v bistvu ostaneta enotna šola in armada. Plemenska in verska strpnost sta glavni predpogoji za ohranitev edinstva naroda in države. Vsakršno tozadevno eksperimentiranje bi podkrepjevalo ono, kar bi rušilo drugo.

V koliko bi se dala posamezna nebitvena določila šolskega zakona preurediti v smislu dekoncentracije, bi bilo dobro tehtno preudariti in podati svoje pomisleke še preden pridejo prelogi na mize njim, ki odločajo usodo naroda in bodočnosti. V interesu države je, da to ne gre brez ali mimo nas.

Josip Lapajne.

Učitelj sem

Nikdar še ni stalo učiteljstvo pred tako važnimi in odločilnimi časovnimi problemi, pred kakršnimi stoji prav danes! Ta refren različnih razprav, ki spadajo v področje razglabljanja o narodni prosveti in ljudski izobrazbi, je bil kajkratni že napisan in izgovorjen. Napisati ga ni bilo težko, izgovorjen pa je imponiral, da ni bilo skoraj nikogar, ki bi podvomil vanj. Ker pa je bil v kljub vsej svoji življenjski upravičenosti in resničnosti samo izgovorjen in napisan, brez bistvene izpremembe, ki naj bi pokazala vsaj malenkosten napredek v kakršnokoli smer, se mora vsak, ki ga je pravilno razumel, vprašati, kje pa je prav za prav vzrok, da je tako in ne drugače.

Toda vsi prvotni gospodarski problemi naše mlade države, osvetljeni z znamenitimi zgodovinskimi trenutki, ki so bili in so še vedno vse več kakor pa samo zgodovina, so bili vedno in povsod vprašanje duhovne urejenosti in zakoreninjenosti našega ljudstva. To je dajalo, kakor daje še danes, vsemu dogajanju svojo značilnost, najsibo v pozitivnem ali pa negativnem smislu. Vsebinska izpreminjajočega življenja, ki nosi danes firmo tekočega časa, je pa v kljub vsej polnosti vendarle ostala samo beseda in še ta ne do konca in dovolj glasno izgovorjena, ne samo med najširšimi plastmi ljudstva, marveč tudi med tistimi, ki so mu bili poslani, da bi mu po svojih najboljših močeh in spoznanju kazali resnico.

Prav tu se je pričela v tem novem času za učitelja povsem nova pot, ki vodi do velikih in bogatih smotrov. Danes se zahteva od učitelja vse mogoče, samo onega ne, za kar je prvobitno ustvarjen. Od nekje sem si izpisal le-te misli: »Vzemimo podeželskega učitelja. Raztrgan na vse konce in kraje, komandiran v vse mogoče simpatične in nesimpatične organizacije, se izčrpa noč in dan v težkem delu v šoli in izven nje, nima pa nad seboj samo predpisane uradne kontrole, marveč še mnogo hujših, mnogokrat žal ogabno kontrolo raznih lokalnih faktorjev. Če dela res nacionalno, se zameri onemu krogu ljudi, ki si žele imeti še danes učiteljstvo v svojih rokah, da bi ga lahko izrabljali v svoje posebne svrhe. Poleg tega mora računati ubogi učitelj z raznimi krajevno uglednimi osebam. Gorje mu, če se jim zameri. Naenkrat je ovajjan na levo in desno, opisan kot najslabši subverzivni element, ki ga je treba ali vreči iz državne službe, ali pa prestaviti v kak kraj na koncu sveta.«

Ne trdim, da se dogaja vse to namenoma, nasprotno, dogaja se pač zato, ker manjka v pogledu pravičnega tolmačenja na eni strani popolna gotovost, na drugi pa, da se pove na kratko in jasno: veliko pomanjkanje pravičnega pojmovanja njegovega poklica in naloge, ki mu je prav specifično odmerjena. Tudi je težko ob tej misli metati na kakršnokoli življenjsko naključje senco in očitke. Če bi bilo komu stvarno in resnično oporekati, potem bi bilo to mogoče edino tisti vzgoji, katera bi morala položiti v mladega pripravnika vsaj toliko novih moči, da bi bil z njimi ob svojem vstopu v življenje preskrbljen. Ne mislim pri tem, da manjka mlademu učitelju, prav za prav pretežno sploh vsakemu, neke vrste načitanost, naučenost, skratka velika izobrazbenost v vseh mogočih vprašanjih, marveč mu manjka tisto, kar daje vsemu njegovemu pridobljenemu znanju nek čisto specifičen ton, barvo, obliko ali karkoli že, kar je bistvo njegovega poklica in kar bi se moralo odražati pri vsakem njegovem koraku na kateremkoli področju življenjskega udejstvovanja. S tem nisem povedal prav za prav nič novega, razume pa lahko vsak, da hočem poudariti, kako grozovito so učitelji pozabili nase in delo, katero je določeno predvsem njim.

Seveda obstoja še ena možnost, da je tako in ne drugače in ta je, ki je najbolj vsak-

danja pa najmanj opažena, da so učitelji spričo vse nepotrebne navlake ne samo zastali v razvoju, ki bi moral iti s časom in prav tako duhovnimi kakor materialnimi potrebami, kulturnimi kakor gospodarskimi, marveč so tudi povsem stopili iz kontakta med seboj in svojim področjem, ki ni baš čisto ljuške in plevela.

Da je to resnica, priča vsak dan nešteto dokazov. Saj ni nujno, da bi moral ravno učitelj biti tisti, ki ne bi storil ničesar brez dovoljenja ali pa brez strahu pred posledicami. Če gre danes življenje trmasto svojo pot in se ne zmeni za učitelja, mu daje kaj jasen dokaz, da je malo pomemben zanj. Potem vendar ne more biti vseeno ali je ali ni, vsaj njemu samemu ne, ker mora biti to zanj najbolj življenjsko vprašanje, ki mora biti najbolj dosledno in najbolj jasno rešeno.

Vsi smo si edini v tem, da je rešitev našega naroda in države, našega vitalnega pogoja za kakršnokoli napredek, odvisna predvsem od gospodarskega dela, ki pa se mu mora za pozitiven uspeh pridružiti absolutna volja do smotrnega ustvarjanja za prav take uspehe. Seveda nastane še drugo vprašanje, če smo si v resnici edini? No, in če smo si, zakaj potem še držimo križem roke in čakamo! Kdor se zanima za celoten razvoj učiteljstva v katerikoli smeri, mu je jasno, da obstoja vsa enoličnost, skoro brez najmanjše spremembe, v trajnem besedičenju ali pa molčanju. Če bi učitelj ne molčal ali pa da bi ne govoril tako, da grede od njega same besede, bi bil njegov stan trdnější, njegova pot bolj uglašena in uspehi vsaj vidni. To da prileti od tu ali tam kaka pohvala, še ni dovolj! Če nas je imenoval veliki pokojnik »Stebur jugoslovanskega nacionalizma«, bi morali ob tem priznanju to tudi tako pokazati, da bi bilo enkrat za vselej obračunano z vsemi malenkostmi. Prav tako bi ne bilo prav, da bi si učitelj sam lastil hvalo in priznanje, kakor bi ne bilo prav, če bi samo upogibal hrbet; koliko je storil pozitivnega, bi se moral zavdati predvsem sam.

In da manjka iasnostj v vseh teh perečih vprašanjih, je krivo brez dvoma edino to, ker mu je stanovska zavest tuja. Kakor je mizarjeva dolžnost in ves smisel njegovega dela, da daje lesu koristno obliko in uporabo, kakor je pravo vrtnarjevo delo posvečeno vzgajanju rastline, kakor je rudarjeva vrednost v tem, da iz zemlje koplje črno zlato, kakor je vse kmetovo prizadevanje v tem, da naredi zemljo plodno in koristno in kakor je kovačeva sila v tem, da kuie železo, prav tako je ves in edini smisel učitelja, da to delo tako razumeva kakor je edino pravilno in da tudi prav tako, pa nič drugače, ustvaria iz otroka človeka, resničnega človeka, tako da bo znal že kot otrok urediti ves vesoljni smisel in najti pravičen odnos do vsega dogajanja v sebi in okrog sebe.

Učitelj bi se že vendar enkrat moral dokopati do resničnega spoznanja, ki bi mu bil resničen svetovni nazor, da uporabim to frazo, in ki bi se dal povedati ves, kolikor ga je in ob kakršnikoli priliki samo s temi besedami: Učitelj sem!

V. J.-č.

»Po pravici ti povem, dragi prijatelj, da se veselim, kadar otroke iz šole spustim.«
»Zakaj neki? Ti pa ne boš storil veliko za omiko našega naroda.«
»Obsojaj me, če ti je ljubo. Veselim se pa zato; da pobereš po klopek kosce kruha, ki so jih učenci popustili.«

Mnogokrat obira kdo naše učitelje, ki pa je kakor žaba pri lešniku in neveden kakor ovca pri novih vratih.

Največji vzrok, zakaj naše šole ne rode zaželenega sadu, je: 1. da ljudje premalo spoznajo in cenijo, kako imenitna in potrebna je ljudska omika; 2. da so starši neobčutljivi do šole in učitelja; 3. da so nekateri starši preveč spačeni in nerodni; 4. da je preveliko število učencev v eni izbi in da zanikrno v šolo hodijo.

Svet misli navadno samo na eno polovico učiteljeve dolžnosti (učenja, branja, pisanja in rajtanja), in ker meni, da je ta polovica zelo lahka, ne ceni ne šole, ne učitelja.

Pomisli včasih, kakšen si, — kakšen pa bi mogel biti in zakrmi bolj hitro na pravo stezo, da te kake hudobnj roparji ne dobe in ti ne poberejo tvojih najimenitnejših in najboljših zakladov — tvojega dobrega imena in mirnega srca.

Če ti previsoke misli v glavi rojijo in hočejo možgane mešati, se pokrivaš s kakšnim bolj nizkim pokrivalom, kakor do sedaj.

Če te od dolgega časa glava boli, beri kako koristno knjigo ali časopis in povprašaj po »Učiteljskem tovarišu«, če ga še ne poznaš; če ga pa že imaš, pogledaj, če so že odvitni in prerezani vsi listi letošnjega tečaja.

Zastava pomladka Jadranske straže

667 Pomladkov Jadranske straže je v banovini. Ta silna armada 65.000 mladih strazarjev in čuvaric našega morja ne sme ostati brez svojega zunanega znaka, brez prapora, ki bi označeval njihovo veliko skupnost, brez zastave, ki bi jih družila in navduševala za požrtvovalno delo v korist narodu in državi. Jadranska straža je mislila na svoje mlado članstvo ter mu preskrbela zastavo, kot jo prikazuje slika.

Sredi državne trobojnice je na obeh straneh vtkan društveni znak. Poleg tega so na zastavi še napisali: »Čuvajmo naše morje! Pomladek Jadranske straže« z navedbo šole in kraja. Zastava v velikosti 70 cm x 70 cm je obrobjena s trobojno svileni vrstico ter pritrjena na 2 m dolg drog, ki ga zaključuje aluminijast emblema JS.

Z ovajm vred stane zastava 200 Din. Naroča se preko Sekcije PJS pri Oblastnem odboru JS v Ljubljani.

V kratkem dobe vsi bratski Pomladki okoliščino glede zastave in kroja PJS.

Vsak Pomladek lahko pride do zastave in to brez stroškov. V vsakem okolišču se bo našel mladin klaklonjen človek, ki bi hotel prevzeti boterstvo zastavi PJS ter tamošnjim čuvarjem Jadrana pokloniti zastavo. In pri tem naj bi naše požrtvovalno učiteljsko svet pomoglo mladini, ki si sama ne ve in ne zna pomoči!

Letos bo v Ljubljani vsedrjavni kongres Jadranske straže, 667 zastav PJS naj tedaj zaplapolala med ljubljanskimi zidovi ter se v bratskem objemu združi s številnimi društvenimi prapori JS. Nepregledna množica praporov naj zakliče svetu, da hoče jugoslovanska mladina čuvati Jugoslavijo s tem, da bo zvesto čuvala svoj Jadran!

Sekcija PJS.

Pojasnilo

Da ne bodo tovariši(ice) ali drugi, ki so doma iz Primorja, odstavek ljubljanskega dnevnika z dne 10. t. m. ki se glasi: »Trditvev porkamadonarske politike pa se je smatralo kot očitek, da se je protežiralo primorske emigrantek«, napačno razumeli, izjavljam, da pri rabi navedenega izraza tega namena nisem imel in je to le interpretacija oblasti, ki je mojo zadevo obravnavala. Sam sem namreč služboval v kraju, ki se danes zaznamuje z besedo Primorje, sam sem živel v okupiranem ozemlju in okusil njega bridkosti v taki meri, kot le malokdo mojih tovarišev(ic).

Končno se zahvaljujem vsem znanim in neznanim za pismeno izražene simpatije.

Dol. Logatec, 14. jan. 1935.

Štravs Karel.

Splošne vesti

† Dr. MILAN ŠEVIĆ

Bil je znamenit človek v jugoslovanski pedagoški književnosti, kateri je posvetil vse svoje življenje 68 let. Rodil se je v Novem Sadu v znani in zavedni srbski rodbini. V času svojih študij si je pridobil visoko izobrazbo, čvrst značaj in čisto narodno zavest. Vpliv »Srpske Atine« je bil zanj znamenit za vse življenje. Kot profesor v srednji šoli in pozneje kot nastavnik univerze je služil predvsem znanosti, šoli in mladini. Pa kako! Pot ga je vodila neumorno v najoddaljenejše vasi, samo da bi rešil kak znamenit dokument, ali pa redko narodno knjigo. Najtemeljiteje je obdelal z znanimi razpravami in esejji znamenite književnike: Zmaja, Džura, Ignjatovića, Dositeja, Njegoša in druge. Imel je bogato pedagoško knjižnico, ki bo gotovo temeljni kamen nove pedagogike. Njegova največja dela pa so ostala — nedokončana. Največji jugoslovanski deli »Zgodovina pedagogike« in »Diktika« sta ostali — na njegovi pisalni mizi. Kakor po usodi, — dejstvo je, da izginjajo jugoslovanski kulturi najboljši možje vprav v času, ko se njihova najboljša dela bližajo koncu. Srbsko pedagoško društvo je delo Milana Ševića, Opči seminar prav tako. Pošten je bil in skromen, kučme pa ni pred nikomur nosil v rokah. Razumel je marsikaj, kar drugi niso, zato pa je tudi vsakemu povedal v obraz kar mu je šlo, samo da je resnici zadostil. Ob spominu na njegovo življenje naj bi si vsak obudil misel: »Blagor onemu, ki večno živi, se je imel vsaj za kaj roditi.«

G. Dr. TOMO MARETIĆ

(Ob osemdesetletnici.)

Kdor se je kdaj poglabljal v študij »Grammatike in statistike«, zanimal za »Imena in primke pri Hrvatih in Srbih«, za »književno delo Franca Miklošiča«, za »Metriko naših narodnih pesmi«, za »Našo narodno epiko«, komur je bil potreben »Jezikovni zbornik«, ta se je moral približe seznaniti s slavjencem dr. Tomom Margetićem, zdaj osemdesetletnikom. Bil je pomemben slovničar in jezikoslovec. Rodil se je v Virovitici, študiral je v Zagrebu in Leipzigu. Bil je član Srbske kraljevske akademije, pred upokojitvijo pa profesor na Zagrebški univerzi. Želimo mu še mnogo let uživanja zaslužnega miru.

MARKO CAR

(Ob sedemdesetletnici.)

Luč sveta je zagledal ob morju v Herzegovini. Vse njegovo življenje je ena sama pesem književnega dela: estetika, kritika in književništvo. To so bila njegova področja ustvarjanja, ki ga lahko zasledite v vseh srbskih in hrvaških listih, ki so izhajali v zadnjih desetletjih pr. stoletja in do danes. Bil je učenec franc. šole, zato se tudi v vsem njegovem delu izraža zapadnjeevropska miselnost. Književna umetnost mora biti izraz čiste duše, resničnega življenja. Tako je delal in tako še dela. Še mnogo plodnih let!

— Tovarišem šolskim upraviteljem glede moje mladinske knjige »Dva mimo smrti« sledečo prošnjo: za izvod, ki sem ga nekaterim šolam že dostavil naj s pravo tovarišjo vzajemnostjo najdejo kritje. Saj se tudi ne mudi na vso sapo, — počakam. Če je pa nakup za šolsko knjižnico nemogoče, prosim, ponudite kak drugi knjižnici, kajti z vračanjem mi boste povzročili težke stroške, ki jih kot samozaložnik bridko občutim. Apelinam na vzajemnost in prosim naklonjenosti Arnošt Adamič, Toplice pri Zagorju.

— Društvu upokojenega učiteljstva v Ljubljani je pristopilo l. 1934. 18 članov, umrlo 6, torej je prirastek 12. Opozarjamo vse upokojence(-ke) na to važno učiteljsko društvo in vabimo k pristopu. Za vsak smrtni primer plačajo člani po 6 Din, posmrtnina pa znaša že sedaj nad 2000 Din.

— Naročite knjige Kmetijske matice, ki so letos izšle v izredno lepi opremi in predstavljajo neobhodno potrebna dela za učiteljstvo. Poleg koledarja za leto 1935., ki je poln vsebine, katero bo učiteljstvo s pridom uporabljalo na deželi, so izšle še sledeče knjige: »Organizacija in uprava kmetijek«, »Kmetisko kokošarstvo«, in našega tovariša Lojzeta Zupanca povest »Stari Hrk«, ki je zajeta iz kmetijskega življenja belokrajinske vasi in posvečena našemu stanovskemu prvaku Engelbertu Ganglu. Vse štiri knjige dobite za ceno 20 Din. Naročnino pošljite po dopisnici g. Dragu Supančiču, poverjeniku Kmetijske matice pri sekciji JUU v Ljubljani.

— Ciril Pregelj izda po daljšem času v samozaložbi zopet nov zbornik mladinskih zborov z naslovom: »Mladinski zbori III. del«. Vseboval bo 34 pesmi, od teh precejšen del za razne šolske proslave, kakor kažejo del naslovi: O kralju in domovini — Naše morje — Neosvojenji bratje — Materi — Božičnice. Ostalo so narodne in umetne pesmi različne vsebine. Pesmarica bo sredi meseca januarja dotiskana in se naroča in dobiva pri izdajatelju v Celju, mestna deška narodna šola. Cena izvodu 25 Din.

— Načelstvo Učiteljskega doma v Ljubljani obvešča s tem vse tovariše in tovarišice, ki studirajo svoje otroke v Ljubljani, da bo otvorilo s 1. septembrom t. l. v svojem domu internat. Vanj bo sprejemalo predvidoma dečke in deklice predvsem iz učiteljskih vrst. Javite pravočasno podatke. Cene zmerne, hrana tečna in izdatna, strogo nadzorstvo, pomoč pri učenju. Naslov: Frančiškarska 6.

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

Nekaj drobcev iz tako zvane „stare šole“

LETO 1863.

Pismo nekega šolmaštra svojemu sosedu: »Ljubi moj prijatelj! V veliki zadregi sem. Za jutri je napovedano v naši šoli očitno spraševanje. Bodi tako dober in posodi mi kakih 15 do 20 najboljših učencev. Samo za tri ure. Saj jih ne bom nič pokvaril. Hvaležen Ti bom...«

Otroški glas do staršev in odgojiteljev: »Res, da smo zelo sitni, nepokojni in radovedni in tudi dostikrat zelo nevhvaležni za velike dobrote, ki jih prejemo od svojih odgojiteljev; toda, to naj modrega in odraščene človeka nikar ne ustraši in utruji. Kdor pozna naša srca, bo videl, da so mehka kakor vosk in da se rada vdajo temu, kdor jih pravno obdeluje. Ljubi, blagi ljudje! Nikoli nas ne zanemarjajte, temveč bodite nam na vseh neznanih potih naši zvesti in ljubeznivi vodniki.«

Kje je krivda? Da zaostaja, je najprej mladi učitelj kriv sam; drugič mu radi nastavljajo zapreke starejši učitelji; tretjič pa ga zadržuje vsaka domača nezadovoljnost. — Mladenič, poln živega duha, si rad riše veselo prihodnost, ter si stavi zlate gore po zraku. Stopivši na prag dejanskega življenja, pa zagleda vse drugo polje, kakršnega si je prej domišljeval. — Če pride mladi učitelj starejšemu pomagat in je vnet za novo metodo, ni tedaj čudno, če se s starejšim ne vjemata in vsak na svojo stran vlečeta. — Kdor ne gre v šolo z veseljem in zadovoljnim srcem, se mu ne ljubi, da bi kaj prida delal in se trudil.

Osebnе zаdеvе

—i Napredovali so v VIII. skupino: Her-
gout Valerija, zabavilja v Mežici (Drav. —
15. VII. 1934.). Zimer Josipina iz Male Polane
(D. L. — 23. VII. 1934.). Skok Amalija iz Sv.
Andraža v Hal (Pt — 23. VII. 1934.). Vrabič
Ana iz Vel. Kostrevice (Lit. — 15. II. 1934.).
Ambrožič Angela iz Nemške Loke (Koč. —
20. IX. 1934.). Potočnik Adalbert iz Zagorja
(Lit. — 23. VII. 1934.).

Učiteljski pravnik

STANARINA UČITELJSTVA NARODNIH ŠOL.

Upravno sodišče v Celju je v dveh kon-
kretnih primerih odločilo o pripadnosti stanar-
in učiteljskega, ki sta pridelnata na službo-
vanje na meščanskih šolah. V prvem primeru
je razsodba upravnega sodišča ugodno iz-
padla za učitelja, a v drugem je upravno so-
dišče odreklo pravico do stanarine pritožni-
ku. Zato bo v drugem primeru potrebna še
pritožba na državni svet do dokončne odlo-
čitve.

Ker sta obe razsodbi načelne važnosti za
vse učiteljske ju prinašamo v celoti:

I.

Upravno sodišče v Celju je o tožbi kra-
jevnega šolskega odbora v L. zoper odločbo
kr. banske uprave dravske banovine v Ljub-
ljani z dne 22. maja 1933., IV. št. 2355/4 glede
plačevanja stanarine učitelju J. T. dne 22. no-
vembra 1934. izvedeni ustni razpravi, razsodilo
takole:

Tožba se zavrne zaradi neosnovanosti.

Razlogi:

Krajevni šolski odbor v L. je z odločbo
od 13. februarja 1933. IV. št. 2355/4 izrekel,
da je učitelju J. T., ki je sicer nastavljen na
deški osnovni šoli v L., pa je dodeljen me-
ščanski šoli na V., ne gre stanarina od mestne
šolske občine v L.

Na pritožbo J. T. je kralj. banska uprava
v Ljubljani z odločbo od 22. maja 1933., IV.
št. 2355/4 cit. odlok krajevnega šolskega od-
bora razveljavila in odločila, da imenovanemu
pripada izplačilo stanarine od mestne občine
v L. radi teh-le razlogov:

J. T. je z ukazom z dne 27. junija 1932.
o. n. br. 49.534 premeščen iz deške meščan-
ske šole v L. kot učitelj osnovne šole na de-
ško osnovno šolo v L.

Z odlokom ministrstva prosvete O. N.
br. 68.379 z dne 8. septembra 1932. je dode-
ljen imenovani na delo na drž. meščansko šolo
na V. Delno je zaposlen na mestnih osnovnih
šolah s poučevanjem in se nahaja v staležu
mestne deške šole, kjer dobiva tudi službene
prejemke.

Njegovo dodelitev na drž. meščansko
šolo na V. je razlagati z namenom polne za-
poslitve imenovanega kot učitelja mestne de-
ške šole in ima pravico na stanarino od mest-
ne občine v L.

Krajevni šolski odbor je zoper to od-
ločbo, ki mu je bila dostavljena dne 8. ju-
nija 1933., vložil dne 8. julija 1933., torej v
odprtem roku, tožbo na upravno sodišče.

V tožbi predlaga, naj se osporavani
upravni akt radi nezakonitosti razveljavi:

1. Po §§ 23. in 29. zakona o narodnih šol-
lah mora imeti vsaka narodna šola toliko
predpisanih stanovanj za učitelje, kolikor je
posameznih oddelkov. Kdor torej ne poučuje
na šoli, mu občina ni dolžna dati stanovanja.
Isto velja glede stanarine.

2. Učitelj J. je po svoji službeni namembi
in glavni zaposlitvi nameščen na meščanski
šoli na V., torej izven teritorija mestne občine,
pri čemur na stvari ničesar ne izpremeni de-
jstvo, da radi polne zaposlitve poučuje 4 ure
na teden tudi na mestnih šolah.

Upravno sodišče je o tožbi nastopno raz-
motrivalo:

Po § 84. (1) zakona o narodnih šolah imajo
vsi državni učitelji narodnih šol po §§ 23.
in 29. tega zakona pravico do stanovanja, od-
nosno do stanarine, na kmetih tudi do kuriva.
Po odstavku 2. istega paragrafa je ta pravica
omejena za učitelja-zakonca, če službujeta v
istem kraju. Izgubi pa pravico do stanovanja
odnosno stanarine učiteljica, če je omožena z
neučiteljem.

Iz § 29., odst. 1. in § 173. zakona o narod-
nih šolah izvira, da je na kmetih preskrba sta-
novanj za učitelje obvezna, in sicer najdalje
v šestih letih od dne, ko stopi zakon o narod-
nih šolah v veljavo. Dotlej plačujejo občine
kot stanarino v šolah na kmetih, ki nimajo
stanovanj, vsakemu učitelju po Din 150.— na
mesec. Za mesta in trge pa v smislu § 29. od-
stavka 2. zakona o narodnih šolah ni obvez-
no učiteljem preskrbeti stanovanja v naravi,
všed česar smejo dajati take občine namesto
stanovanja stanarino. Namen stanarine pa
ostane kljub temu isti, namreč učiteljem nu-
diti s stanarino nadomestek za stanovanja v
naravi.

V § 29., odst. 1. zakona o narodnih šol-
lah je predpisano, da mora imeti vsaka šola
blizu šolskega poslopja toliko predpisanih
stanovanj za učitelje, kolikor je posebnih od-
delkov. V § 51. pa je bilo pred veljavo finanč-
nega zakona za leto 1933./34. predpisano, da
ima vsak učitelj svoj oddelek. Ta odredba je
bila s § 30. imenovanega finančnega zakona
ukinjena.

V § 24. finančnega zakona za leto 1931./32.
je bilo pod točko 4. odrejeno sledeče: učitel-
ji (učiteljice) osnovnih šol dodeljeni (dode-
ljene) na službovanje pri ministrstvu za pro-
sveto in prosvetnih oddelkih pri bankih upra-
vah (kakor tudi učitelji na šolah iz § 14. za-
kona o osnovnih šolah) sprejemajo stanarine,
odrejene po § 29. zakona o osnovnih šolah iz
državnega proračuna, kolikor so jim krediti
odobreni.

Iz vseh navedenih zakonskih določb izvi-
ra, da ima praviloma vsak državni učitelj na-
rodnih šol pravico do stanovanja, odnosno do
stanarine. Vendar je treba vsled nejasnosti
zakonitih predpisov predvsem ugotoviti nam-
en zakonodajalca, ki ga je imel pri tem, ko
je občinam naložil dolžnost preskrbeti stano-
vanja, odnosno jim plačevati stanarino.

Po čl. 84. cit. zakona se sklicuje zakonodajalec na odredbe §§ 23. in 29. zakona o narodnih šolah. Po § 23. in 29. mora šolska občina sezidati in vzdrževati v dobrem stanju stanovanja za učitelje. Brez predpisanega šte-
vila teh stanovanj se ne sme otvoriti ne šola
ne nov oddelek. Po § 173. tega zakona se šole
zaprosijo, če šolska občina ne sezida stanovanj
za učitelje v določenem roku.

Iz navedenega izvira, da je obveznost pres-
krbe učiteljskih stanovanj odnosno plačevanja
stanarine naložena šolskim občinam v raz-
merju stvarne potrebe šole in njenih oddel-
kov. Za državnega učitelja narodnih šol, ki
ne bi bil zaposlen na narodni šoli (niti v šir-
šem pomenu v smislu § 7. (2) zakona o narod-
nih šolah) občina potemtakem ni dolžna
preskrbeti stanovanja odnosno plačati stanar-
ine, kar bi moralo sicer biti v zakonu izrec-
no določeno.

Pravico državnih učiteljev narodnih šol
do stanovanja odnosno stanarine je potem-
takem razumeti tako, da mora učitelj izpol-
njevati za prejemanje stanarine ali uživanje
stanovanja v naravi dva pogoja, in sicer: 1. da
je postavljen v zvanje drž. učitelja narodnih
šol in 2. da je zaposlen na narodni šoli.

Po ukinitvi prvega odstavka § 51. zakona
o narodnih šolah, ki se je glasil: »Vsak učitel-
ji ima svoj oddelek.« je jasno, da mora biti
zaposlen na narodni šoli tudi učitelj brez svo-
jega oddelka. Ob pomanjkanju izrecnih dru-
gačnih predpisov ima po § 84. tedaj vsak drž.
učitelj narodnih šol, ki je zaposlen na narod-
ni šoli, pravico do stanovanja, odnosno stan-
arine neglede na to, ali je v polni ali pre-
težni meri zaposlen na narodni šoli.

V predmetnem primeru je ugotovljeno in
iz spisov razvidno, da je učitelj J. T. z ukazom
Nj. Veličanstva kralja od 27. jun. 1932.,
O. N. br. 49.534 premeščen z deške meščan-
ske šole v L. kot učitelj na osnovno šolo v
L., dočim je bil z odlokom ministrstva pro-
svete od 8. septembra 1932. O. N. br. 68.379
dodeljen na delo na drž. meščansko šolo na
V. Delno pa je ostal zaposlen na mestnih
osnovnih šolah.

Tožba stranka to v svoji tožbi sama pri-
zna. Isto prizna v svojem dopisu od 26. okto-
bra 1932., št. 453/1, kjer pravi: »Ker ni imeno-
vani učitelj na osnovnih šolah v L. zadost-
no zaposlen, ne dobi od mesta stanarine.«

Ker po zgoraj navedenem zakonu o narod-
nih šolah priznava pravico do stanovanja
odnosno stanarine vsakemu državnemu učitel-
ju narodne šole, ki je zaposlen na narodni
šoli, pri čemur ne odreja izjeme za učitelja
narodne šole, ki je zaposlen tudi drugod, je
bilo tožbo radi zgoraj navedenih razlogov
kot neosnovano zavrniti.

V kolikor so se činjenice v letih 1933./34.
in 1934./35. po trditvi tožeče stranke izpreme-
nile, se upravno sodišče z ozirom na predpis
čl. 25. zakona o državnem svetu in upravnih
sodiščih ni spuščalo v razmotrivanje, ker za-
trjevane činjenice niso bile in niso mogle biti
ugotovljene v osporavem upravnem aktu.

II.

Upravno sodišče v Celju je o tožbi Š. D.,
učitelja narodne šole v P., zoper odločbo kra-
ljevske banske uprave dravske banovine v
Ljubljani z dne 20. julija 1934., II. št. 26.498/1
glede izplačila stanarine v smislu čl. 27. za-
kona o državnem svetu in upravnih sodiščih
brez javnega naroka, po proučevanju upra-
vnih spisov v nejavni seji razsodilo tako-le:

Tožba se zavrne radi neosnovanosti.

Razlogi:

Š. D., učitelj v P. je bil z odlokom kra-
ljevske banske uprave IV. No. 14.185/1 od
30. avgusta 1932. dodeljen iz mestne deklishe
šole v P. na državno meščansko šolo v P.
Svoje službene prejemke dobiva pa na mestni
deklishe šoli v P. Mestna občina v P. mu je
z dnem, ko je bil dodeljen meščanski šoli
ukinila plačilo stanarine. Proti temu se je
omajeni pritožil na občinski svet v P., ki
pa je s svojim sklepom z dne 9. nov. 1933.
njegovo pritožbo zavrnili. Proti tej odločbi
mestnega občinskega sveta se je prizadejal učitel-
jev pravočasno pritožil na bansko upravo z
zahtevkom, da se odločba mestnega občins-
kega sveta v P. razveljavi in da se pozove
občino, da mu izplača dolžno stanarino.

Kraljevska banska uprava v Ljubljani je
z odločbo z dne 20. julija 1934., II. št. 26.498/1
pritožbo kot neutemeljeno zavrnila iz sledečih
razlogov:

Po § 84. zakona o narodnih šolah imajo
vsi državni učitelji narodnih šol pravico do
stanarine po § 29. tega zakona, ki pravi, da
se v mestih in trgih daje namesto naturalnega
stanovanja učitelju narodnih šol stanarina
v višini, določeni v citiranem zakonu. Iz tega
se jasno vidi, da dobivajo stanarino samo
oni učitelji ki v resnici poučujejo na narod-
nih šolah. Pritožnik pa sicer prejema službene
prejemke na mestni deklishe šoli v P., a pou-
čuje na državni meščanski šoli. Osnovna šola
nima torej od pritožnika nikake koristi, ker
ne poučuje na njej in zaradi tega tudi občina,
ki je po zakonu dolžna plačevati stanarino
učiteljsstvu, ni obvezana pritožniku izplačati
stanarino. Iz navedenih razlogov je mestni
občinski svet v P. pravilno sklepal, ko je s
svojim sklepom z dne 9. novembra 1933. pri-
tožbo Š. zavrnil z utemeljitvijo, da pripada
stanarina le onim učiteljem, ki dejansko de-
lujejo na narodnih šolah.

Š. D. je zoper to odločbo, ki mu je bila
dostavljena dne 31. julija 1934. vložil dne
29. avgusta 1934. torej v odprtem roku tožbo
na upravno sodišče. V tožbi uveljavlja:

Sem učitelj narodne šole in mi po §§ 84.
in 29. zakona o narodnih šolah pripada sta-
narina vse dotlej, dokler imam to zvanje.

Z odlokom kraljevske banske uprave IV.
No. 14.185/1 z dne 30. avgusta 1932. sem bil
sicer dodeljen meščanski šoli, a sem še vedno
učitelj narodne šole ter v staležu na drž. de-
klishe narodni šoli, kjer prejemam plačo. Če
sem bil po službeni potrebi dodeljen na me-
ščansko šolo, ne smem radi tega izgubiti pra-
vice, ki mi jih daje zakon o narodnih šolah
v § 84. in trpeti škodo.

Ker določa § 84. zakona o narodnih šolah,
da pripada vsem državnim učiteljem narod-
nih šol stanarina in ker še ni izšla nobena
zakonska odločba, v katerih primerih ne pri-
pada stanarina učitelju narodne šole, je ospo-
rena odločba kraljevske banske uprave proti-
zakonita, zato naj jo izvoli upravno sodišče
razveljaviti in odločiti, da mi je mestna ob-
čina P. dolžna izplačevati zakonito stanarino
od 1. septembra 1932. dalje.

Upravno sodišče je o tožbi nastopno raz-
motrivalo:

Po § 84. (1) zakona o narodnih šolah imajo
vsi državni učitelji narodnih šol po §§ 23. in
29. tega zakona pravico do stanovanja, od-
nosno do stanarine, na kmetih tudi do kuriva.
Po odstavku 2. istega paragrafa je ta pravica
omejena za učitelja-zakonca, če službujeta v
istem kraju. Izgubi pa pravico do stanovanja
odnosno do stanarine učiteljica, če je omo-
žena z neučiteljem.

Iz § 29., odst. 1. in § 173. zakona o narod-
nih šolah izvira, da je na kmetih preskrba
stanovanj za učitelje obvezna, in sicer naj-
dalje v šestih letih od dne, ko stopi zakon
o narodnih šolah v veljavo. Dotlej plačujejo
občine kot stanarino v šolah na kmetih, ki
nimajo stanovanj, vsakemu učitelju po 150
dinarjev na mesec. Za mesta in trge pa v
smislu § 29. odst. 2. zakona o narodnih šolah
ni obvezno, učiteljem preskrbeti stanovanje
v naravi, vsled česar smejo dajati take občine
namesto stanovanja stanarino. Namen stanar-
ine pa ostane kljub temu isti, namreč učitel-
jem nuditi s stanarino nadomestek za stano-
vanje v naravi.

V § 29., odst. 1. zakona o narodnih šolah
je predpisano, da mora imeti vsaka šola blizu
šolskega poslopja toliko predpisanih stano-
vanj za učitelje, kolikor je posebnih oddel-
kov. V § 51. je bilo pred veljavo finančnega
zakona za leto 1933./34. predpisano, da ima
vsak učitelj svoj oddelek. Ta odredba je bila
s § 30. imenovanega finančnega zakona uki-
njena.

V § 24. finančnega zakona za leto 1931./32.
je bilo pod točko 4. odrejeno sledeče: učitelji
(učiteljice) osnovnih šol, dodeljeni (dodeljene)
na službovanje pri ministrstvu za prosveto in
prosvetnih oddelkih pri bankih upravah (ka-
kor tudi učitelji na šolah iz § 14. zakona o
osnovnih šolah) sprejemajo stanarine, odre-
jene po § 29. zakona o osnovnih šolah, iz drž.
proračuna, kolikor so jim krediti odobreni.

Iz navedenih zakonskih določb izvira, da
ima praviloma vsak državni učitelj narodnih
šol pravico do stanovanja, odnosno do stanar-
ine. Vendar je treba vsled nejasnosti zako-
nitih predpisov predvsem ugotoviti namen za-
konodajalca ki ga je imel pri tem, ko je ob-
činam naložil dolžnost preskrbeti učiteljem
stanovanja, odnosno jim plačevati stanarino.

Po čl. 84. cit. zakona se sklicuje zakonodajalec na odredbe §§ 23. in 29. zakona o narodnih šolah. Po § 23. in 29. mora šolska občina sezidati in vzdrževati v dobrem stanju stanovanja za učitelje. Brez predpisanega šte-
vila teh stanovanj s potrebnimi pritlikinami
se ne sme otvoriti ne šola ne nov oddelek. Po
§ 173. tega zakona se šole zaprosijo, če šolska ob-
čina ne sezida stanovanj za učitelje v dolo-
čenem roku.

Iz navedenega izvira, da je obveznost pres-
krbe učiteljskih stanovanj odnosno plačevanja
stanarine naložena šolskim občinam v raz-
merju stvarne potrebe šole in njenih oddel-
kov. Za državnega učitelja narodnih šol, ki
ne bi bil zaposlen na narodni šoli (niti v šir-
šem pomenu v smislu § 7. (2) zakona o narod-
nih šolah) občina potemtakem ni dolžna
preskrbeti stanovanja odnosno plačati stanar-
ine, kar bi sicer moralo biti v zakonu izrec-
no določeno.

Pravico državnih učiteljev narodnih šol
do stanovanja odnosno do stanarine je potem-
takem razumeti tako, do mora učitelj izpol-
njevati za prejemanje stanarine ali uživanje
stanovanja v naravi dva pogoja, in sicer: 1. da
je postavljen v zvanje drž. učitelja narodnih
šol, in 2. da je zaposlen na narodni šoli.

Po ukinitvi prvega odstavka § 51. zakona
o narodnih šolah, ki se je glasil: »Vsak učitel-
ji ima svoj oddelek.« je jasno, da mora biti
zaposlen na narodni šoli tudi učitelj brez svo-
jega oddelka. Ob pomanjkanju izrecnih dru-
gačnih predpisov ima po § 84. tedaj vsak drž.
učitelj narodnih šol, ki je zaposlen na narod-
ni šoli, pravico do stanovanja, odnosno stan-
arine neglede na to, ali je v polni ali pre-
težni meri zaposlen na narodni šoli.

V predmetnem primeru je tožitelj sicer
v zvanju državnega učitelja narodnih šol, ni
pa zaposlen na narodni šoli, česar niti sam ne
trdi. Po zgoraj navedenem tedaj ne izpolnjuje
pogojev, po katerih bi imel pravico do stanar-
ine, ki bi jo bila dolžna plačati občina.

Osporavani upravni akt toženega oblastva
je tedaj v zakonu osnovan.

Tožbo je bilo tedaj kot neosnovano zav-
rniti.

Vsak učitelj(ica)

je lahko član

Učiteljske tiskarne!

Naša gospodarska organizacija

ZADRUGA »DOM UČITELJIC«

Sestanka, ki ga je sklicala zadruga »Dom učiteljic« 4. jan. t. l., se je udeležilo razen do-
sedanjih članic tudi nekaj tovarišic, ki so na-
novno pristopile, nekatere pa so prijavile svoj
pristop po poverjenicah.

Uvodoma je tov. načelnica govorila o za-
slugah in žrtvah pokojnega kralja ter je, ope-
zarjajoč na njegovo oporoko, pozivala tova-
rišice k delu. Nadalje se je spomnila umrle
tov. Mehletove, naše zveste članice in požr-
tvalne voditeljice zavetišča, ki je testam-
entarno določila, da ostanejo prostori v njeni
hiši se nadalje zavetišču v brezplačno upora-
bo. Poročala je zlasti o prizadevanju zadruga
za preskrbo zemljišča, ki nam ga je mestna
občina že obljubila.

Zadruga ima v svojem programu tudi pre-
davanja z (event. prostovoljno) vstopnino v
svrhu zbiranja sredstev. Materialni donos ni-
kakor ni tako znaten, pač pa ima tako preda-
vanje v prvi vrsti namen vzbujati in dvigati
solidarnost ter s tem jačiti moralno oporo
tovarišic za naše stremljenje.

Pri zadnjem sestanku je predavala tov.
Angela Vodetova o položaju poklicnih žen
pri nas in drugod ter o stališču, ki ga zavze-
majo žene napram udarcem, ki jih zadevajo.
Značilno je, da se velikokrat same ne zave-
dajo svojih pravic, saj je bil n. pr. v Nemčiji
izvoljen Hitler s pomočjo ženskih glasov, če-
tudi je že vnaprej napovedoval reforme v ško-
do poklicnim ženam. Kljub temu, da so se
moralne žene umakniti moškim z vseh mest,
ima Nemčija danes že 7.000.000 brezposelnih,
kar zgovorno priča, da brezposelnosti niso
krive ženske. Tudi pri nas so nekateri ukrepi
hudo zadeli žene, n. pr. uredba od 13. aprila
1934 o redukciji draginjskih doklad, zapiranje
ženskih učiteljskih, zapostavljanje žensk pri
nastavitvah itd. A tudi naše žene ob odločil-
nih trenutkih odpovedo, kar se tiče zavesti
skupnosti. Predavateljica je analizirala v tem
pogledu tudi razpoloženje med učiteljicami
ter pokazala nekaj poraznih primerov nesoli-
darnosti med nami. Naš položaj zahteva ve-
čje medsebojne vzajemnosti, tesnejših stikov
in zanimanja za prizadevanje našega ženstva
kot celote. — Za stvarna izvajanja je prejela
predavateljica, ki je naša najdelavnejša po-
bornica za pravice žen, iskreno zahvalo od
vseh navzočih.

Glavna točka zborovanja je bil razgovor
o ustvaritvi realne baze, ki naj bi nas čimprej
dovedla do cilja, kajti v zadnjem času se prav
občutno kaže potreba takega doma zlasti za
podeželske učiteljice, ki prihajajo v mesto,
in pa pri onih, ki odhajajo v pokoj. Od mno-
gih predlogov, ki so jih podale tovarišice, je
zbor sprejel kot najumestnejši predlog načel-
nice Sodnikove, po katerem naj bi se pridobi-
lo čim več tovarišic, ki bi se obvezale za
vplačilo kamna v znesku 1000 Din, ki naj bi
ga odplačevale v mesečnih obrokih po 11 Din.
Ta znesek naj bi se jim odtrgoval od plače,
tako da ne bi imele z odpošiljanjem denarja
posebnega oprarka. Poverjenice bi zbirale
podpise onih tovarišic, ki bi bile voljne pri-
spevati za dom omenjeni znesek. Potrkale bi
tudi pri nečlanicah, saj bo to naš skupen dom.
O Veliki noči bomo izročile imena podpisnic
pri računovodstvu oz. pri fin. direkciji radi
odtelgljajev mesečnih obrokov.

Da bo imel odbor ožje stike z učiteljica-
mi na deželi, so se znova določile poverjenice,
zlasti po vseh onih srezih, kjer jih dozdaj
še ni bilo. V kratkem razpošlje odbor vsem
poverjenicam okrožnice z navodili za delo po
srezih.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz pri-
spevkov za »Maistrov kamen« (december):
Učiteljstvo osnovnih šol: Mala Nedelja 45
Din; Sv. Križ pri Rog. Slatini 55 Din. — Ivan
Tomazič, sres. šol. nadz., Maribor 20 Din.

(V izkazu za marec pomotoma izostalo:
Ida Rajšp. uč. v Krčevini pri Mariboru, na-
mestu šopka na grob pok. nadž. vdovi ge.
Juliji Križevi in pok. šol. upr. g. Ignacu Čoklu
100 Din.)

Vsem darovalcem iskrena zahvala! —
M. Kozuh, blagajnik.

Učiteljska fiskarna

—t Čast učiteljstva in gospodarske kori-
stij organizacije in drugih učiteljskih ustanov
zahtevajo, da Učiteljska tiskarna dobro uspe-
va. Potrebno pa je, da je učiteljstvo v večji
meri udeleženo na podjetju z deleži po 250
Din in krije vse potrebščine pri lastni tiskar-
ni in knjigarni.

—t Stari dolgovi. V zimskih mesecih pre-
jemajo občine največ doklad ter izplačujejo
prispevke krajevnim šolskim odborom. To-
variši, skrbite, da bodo poravnani vsi stari
dolgovi pri tiskarni, saj je to tudi v interesu
šolske blagajne.

—t Risanje je zelo važen učni in vzgojni
predmet v osnovni šoli. Ker se je številu ur
po novih učnih načrtih skrcilo, je tem bolj
potrben smotern pouk. Najboljši pripomo-
ček v ta namen je odlično delo A. Novak:
Risanje (250 Din). Od šolskih oblasti je bilo
opetovano priporočeno in ga mora imeti vsa-
ka šola.

—t Nekaj, kar smo že dolgo pogrešali.
Telovadnj pouk v smislu delovne šole. Te-
žave, ki smo jih imeli s poukom telovadbe
do sedaj, so odstranjene, kakaj knjiga »Ivan
Bajželj: Vesele ure« je vsakomur na razpo-
lago v Učiteljski knjigarni in Ljubljani in
Mariboru. Cena. broširani knjigi Din 24.—,
vezani Din 30.—.

Mladinska matica

—mm Četrta številka »Našega roda« izide te dni in prinese med drugim pestrim gradivom nadaljevanje Hudalesovega »Zla«, Čehove »Kaštanjke« in Kocjančevega potopisa »Dva potepuha na Jadranskem morju«. Iz Povesti potnikov je objavljeno poglavje »Orellama se pelje po Amazonskem veletoku«. Fr. Bevk priobčuje zabavno zgodbo »Boječnik in Psoglavci«. Pirnat: Prvo srečanje s kraljem Aleksandrom v Splitu. J. Herfort pa Črno vojsko. S pesmimi sta zastopana Vl. Klemenčič in Stana Vinšek. Zelo bogata je rubrika Doma in po svetu. Tej sledi Mladina piše in na platnicah uganke. Nekaj posebnega bo pravljica v 20. slikah, ki jo je sestavil Lj. Ravnikar. Prav posrečena je tudi naslovna stran, ki jo je izdelal Janez Trpin.

—mm Četrta številka Našega roda izide z malo zamudo. Zaradi praznikov uprava se ni dobila potrebnih naročil. Prosimo cenjene poverjenike, da se podvzajajo in pošljejo čim prej naročnino za svoje šole. Opozorjamo ponovno, da naročniki, ki ne naročijo vseh števil »Našega roda« izgubijo pravico do knjig na koncu šol. leta.

—mm — Zabloda kritikov, založb in javnosti. Pod tem naslovom je prispeval Radivoj Rehar v »Mariborskem večerniku« od 3. t. m. s svojo ostro besedo k polemiki, ki sta jo sprožila Borko in Lajovic v »Jutru« v zadevi naše originalne in prevodne literature. Naši ocenjevalci bi hoteli, da bi bili vsi slovenski dramatik Shakespearei, vsi romanopisci Dostojevskiji, vsi pesniki Goetheji, vsi slikarji Rafaeli itd. Iz te napačne miselnosti se je rodilo pri nas že vse dušiče prevajalstvo. Skoraj vse slovenske založbe izdajajo zadnja leta izključno prevode tujih romanov in drugih leposlovnih branž in prišli smo tako daleč, da misli masiko, da je tudi najslabše tuje boljše, kakor je najbolje naše domače. V slovenskih leposlovnih časopisih — pravi dalje Rehar — zadnji dve leti sploh ni več ocen slovenskih izvornih leposlovnih del, pač pa beležijo kritiki skoraj točno vse prevode iz tujih slovstev. V nadaljnjem govoru člankar o posledicah te zablode in zaključuje z željo, da se iztrznimo, kajti sicer izgubi naša kulturna samobitnost vsako pravico obstoja in postanemo le prežvekovalci tistega, kar ustvarja evropski zapad. — Mi se pridružujemo mnenju člankarja. Njegove obtožbe Mladinsko matico ne zadenejo, saj izdaja ta naša mladinska ustanova skoro izključno izvorna slovenska dela, čeprav jo naše vodilne literarne revije, ki imajo vse preveč opravka z ocenjevanjem prevodov, menda prav zato prav rade prezrejo. Zanimivo je to, da so o naših zadnjih rednih publikacijah pisali celo češki listi in prav obširno hrvaški in srbski listi in revije — le naše vodilne revije jih niso niti omenile.

Šolski radio

—r XV. teden. V torek 22. januarja bo oddajal Sokol na Taboru lutkovno igrano »Jurček gre na Triglav«, spisal Daro Svetlič. Vsebinska igra: Milan, Boris in Tonče, trije mladi študentje so zahrepeneli po naravi, soncu... Zato se dogovorijo, da gredo na planino, na Triglav. Pa je prisluškoval njihovem dogovarjanju navihani Jurček in slišal tudi o Triglavu. Tudi on je zahrepenel po planinah. Prosil je Milana, Borisa in Tončka, naj ga vzamejo s seboj. A vse zaman. Toda Jurček ne bo doma! Sam pojde na Triglav. Pot pa je bila dolga in njemu neznana, pa tudi strmih sten in grebenov ni bil vajen. Lahkomiselno je kolovratil po skalah, dokler ni strmoglavil v prepad.

Triglavske planine bi bile njegov grob, da ga ni rešil njihov gospodar — duh Triglav. Njegovo kraljestvo je visoko in daleč, daleč sega razgled z vrha njegovega domovanja. Videl je nesrečo ubogelega Jurčka in je ukazal triglavskim vilam, da mu rešijo mlado življenje. — O, kako čudno je pogledal Jurček, ko se je prebudil v kraljestvu duha Triglava, ko je zagledal mogočnega triglavskega gospodarja in lepe triglavske vile!

Planinci so se vrnili v dolino z novico, da se je Jurček ubil. A vrnil se je živ in zdrav, ker Jurček ne umrje nikdar.

V petek 25. januarja bo predaval v šolskem radiu g. dr. Valter Bohinec o zanimivi snovi: O naši sosedbi Bolgariji. Podal bo geografski pregled bratske bolgarske zemlje in nam na kratko orisal tudi njeno zgodovino, ki je po svoji veličini pred turško dobo in po poznejši enako veliki tragiki v marsičem podobna naši zgodovini. Popeljal nas bo tudi v bolgarske kraje in mesta, zlasti v prestolnico Sofijo in nas opozoril na prirodne in zgodovinske znamenitosti bolgarske pokrajine. Ob zblizanju nad sosednima jugoslovanškima državama in narodoma nam mora biti sveta dolžnost, da se čim bolj spoznamo med seboj, zlasti pa naj bi se seznanila z bolgarsko zgodovino in zemljepisnimi razmerami naša mladina!

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 20. januarja ob 7.30 predaval g. inž. Sadar Vinko: O lanu.

—r V nacionalnih urah bodo zvečer ob 19.30 naslednja predavanja:

Nedelja 20. januarja: Sporerov poizkus za izdajo prvega hrv. časopisa; dr. Ferdo Šišić. (Prenos iz Zagreba.)

Ponedeljek 21. januarja: Slovenija in njena narodna pesem; Slavko Osterc. (Prenos iz Zagreb in Beograda.)

Torek 22. januarja: Zadnji srbski despot; Bakić Pavle. (Prenos iz Beograda.)

Sreda 23. januarja: Oton Zupančič; Božidar Borko. (Prenos iz Zagreb in Beograd.)

Četrtek 24. januarja: Ustanovitev vojnega ministrstva v Srbiji l. 1811. (Prenos iz Beograda.)

Sobota 26. januarja: Sveti Sava, otvoritveni govor ima patriarh Varnava; prof. St. Stanojević. (Prenos iz Beograda.)

Stanovska organizacija JUU

Vabila

= JUU SRESKO DRUŠTVO CRNO-MELJ-METLIKA, Na zborovanju, ki bo 19. t. m. ob 12.30 v Črnomlju bo predaval dr. Henrik Tuma o sociologiji.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo dne 21. januarja 1935 v šolskem poslopju v Lescah s pričetkom ob 9. uri in s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Predavanje. 5. Slučajnosti. — Članstvo lahko pogleda v društveno blagajniško knjigo pred zborovanjem od 8. do 9. ure pri tovarišu blagajniku. Udeležba obvezna. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITVI javlja v zvezi z vabilom v zadnji številki Učiteljskega tovariša še naslednje: Smučišča v okolici Polzevega so zdaj v takem stanju, da jih bodo veselili vsi izletniki. Če bi pa nenadne vremenske izpremembe za 26. t. m. onemogočile smuko, bomo tečaj odpovedali v dnevnem časopisu. Tako k tečaju kakor tudi k nedeljskemu izletu Gradišče-Obolno-Javorje vabimo tudi vse tovariše in tovarišice smučarje in smučarke iz ostalih krajev. Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO PRI SV. LENARTU v Slov. goricah bo zborovalo v sredo dne 23. januarja 1935. ob 9. uri na narodni šoli pri Sv. Lenartu v Slov. g. Na dnevnem redu bo predavanje g. prof. G. Šilaha iz Maribora: Uvod v novo didaktiko na osnovi problema učiteljeve priprave za pouk. Ostali dnevnih red običajen. — Pričakuje se polnoštevilna udeležba. — Odbor.

Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V GORNJEM GRADU je zborovalo dne 7. decembra 1934. v Ksaveriju.

Včlanjenih je 52, navzočih 42 t. t. 81%. 1. Pred zborovanjem se je tov. predsednik v toplih besedah spomnil blagopokojnega vladarja ter ga orisal predvsem kot junaka v vojni in v miru.

2. Tov. Hubert je predaval o dobrih in slabih straneh stare in nove šole ter se v svojem referatu zavzemal za nekako kompromisno pot. Njegovo predavanje je povzročilo živahno debato.

3. Sprejeti so bili soglasno sledeči predlogi:

a) Zadnja uredba o znižanju draginskih doklad naj se z novim finančnim zakonom ukine. Stanarino naj učiteljstvo prejema od banske uprave skupno z drugimi dohodki.

b) Prošnje za dovoljenje poučevanja na obrtnih in kmetско-nadaljevalnih šolah naj se zahtevajo samo tam, kjer je v enem kraju več kvalificiranih moči na razpolago.

c) Nujno je, v kulturno manj razvitih pokrajinah države uveljaviti, zakonito določeno šolsko obveznost in v to svrhu postaviti nove šole. V dravski banovini naj priskoči država vsaj z brezobrestnimi posojili na pomoč onim siromašnim občinam, ki morajo postaviti nove šole. Prekmurski Slovenci naj dobe popolno gimnazijo v M. Soboti.

č) Proračun sekcije smo pripravljeno odobrili, ko prejmemo še nekatera pojasnila glede izdatkov za »Učit. tovariša«, honorarja uredniku »Popotnika«, izdatkov za reprezentanco, upravne stroške in seje upravnega in nadzornega odbora. V bodoče naj sekcija v svrhu kritičnega sestavljanja novega proračuna predloži detajliran obračun za preteklo leto pravčasno vsem društvom.

d) Čitanke za narodne šole niso v skladu z novodobnimi zahtevami naše šole. Izdajo naj se nove na podlagi ankete, ki se naj razpiše v pedagoških in literarnih revijah.

e) Ker nekatere občine neredno izplačujejo anuitete za šole, naj finančna direkcija in banska uprava izdasta davčnim upravam nalog, da bodo sproti obveščale kraj. šol. odbore o občinskih dohodkih.

f) SSM naj izdaja aktualnejše in praktičnejše knjige ter naj pritegne k sodelovanju predvsem praktike iz narodnih šol.

g) Organizacija naj intenzivno pristopi k realizaciji reforme učiteljske izobrazbe v smislu sklepov letošnjega zasedanja JZUU.

4. Vrtnarski krožek naj se sestane pred februarjskim zborovanjem, da se pogovori o nadaljnjem delu.

A. Rozman, preds. Hudales Oskar, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je zborovalo dne 12. dec. 1934. v Gor. Radgoni. Navzočih je bilo 90 članov.

Ker smo se sešli tokrat prvič po onem strašnem 9. oktobru, je bil začetek zborovanja posvečen spominu mrtvega kralja. Še enkrat smo se poklonili Njemu, dobremu očetu svojemu, prepričani, da bo ostal njegov duh naš tihi, narodni, mogočni vodnik...

Po 10 min. odmora se je zborovanje nadaljevalo. — Tov. predsednik je pozdravil nove člane. Voščil jim je dobrodošlico, prosil pa tovarištva. — Vse najboljše je želel pa onim, ki so se poslovili od nas.

Predaval je nato nadzornik tov. Karbaš o aktualnih zadevah na naših šolah. Izčrpno je govoril o delu v šoli, o tovarištvu, stalnosti, disciplinskem postopku, izvenšolskem delu, o šolskem upravitelju in šol. nadzorniku.

Obpravnavali so se v naslednjem še dopisi. V zvezi z njimi se je sklenilo.

1. Naknadni proračun sekcije se sprejme.

2. Za »Socialni fond« se zbere enkratni znesek. Višino določi odbor.

3. Članarina za Slov. šol. matico naj se še nadalje pobira po poverjeniku. Prihodnje zborovanje bo februarja v Radenci.

Maurič, preds. Klemenčič Mara, taj.

Šematizem vsega učiteljstva kraljevine Jugoslavije urejen po banovinah in srezih

je izšel v zalogi

Jugoslovenskega učiteljskega združenja — Beograd, Kralja Milutina 66 in stane Din 10.—

Poleg šematizma so tudi vsa nevodila, potrebna učitelju pri službenem poslovanju. Naroča se z dopisom na gornji naslov, kateremu je priložiti gornji znesek v znakah in Din 1.— za poštnino. — Napišite svoj točen naslov, da ne bo pogršek pri dostavi

Vse šole nujno potrebujejo seznam vsega učiteljstva v državi

Novosti na knjižnem trgu

—k Tajna smrti. Ponatis predavanja Miljenka Vidovića, ki ga je imel v sarajevskem Narodnem pozorišču. Brošura obsega 28 strani. Avtor razglablja v etično zasnovanem predavanju o metempsihozi, spiritizmu in joga filozofiji. Zaključuje s Šilerjevo mislijo: »Smrti se bojiš? Hočeš vedno živeti? Potem živi v družbi.« Knjižica se naroča pri knjižarni »Uzgajatelj«, Sarajevo, kralja Aleksandra ulica 53, in stane 5 Din.

—k Mladostni spomini Jerneja Andrejke. (1850—1878). Uredil in izdal dr. Rudolf Andrejka. Te mladostne spomine, ki obsegajo življenjsko dobo prvih 23 let njegovega življenja, je spisal Jernej Andrejka, pisatelj »Slovenskih fantov«. Obsega 125 strani, stane 20 Din in se naroča pri izdajatelju, Ljubljana, Breg 20.

—k »Naš val« nas uvaja v radiofonijo, ki nas seznanja s programom ljubljanske, domačih in inozemskih postaj. »Naš val« je pa tudi bogato ilustrirani tednik, ki skrbi za naše ljudske odre. Do sedaj je izhajala ljubka narodna igra »Kmečki teater«, z današnjo številko pa je pričelo izhajati v »Našem valu« že drugo izvorno dramsko delo. Sedaj obeta še posebno prilogo »Kultura telesa«. Mesečna naročnina znaša le 12 Din. Zahtevajte brezplačno na ogled en izvod. Pišite na naslov: Radniška revija »Naš val« — Ljubljana.

—k »Zborik«. Revija nove zborovske glasbe, ureja Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Letnik X., št. 6. Vsebinska glasbenega dela: C. Šedlbauer: »Ujedinjena domovina«, Z. Prelovec: »Slovo pod okencem«, moška zbor. J. M. Brnobič: »Jadna draga«, A. Jobst: »Pomladna«, mešana zbor. Vsebinska književnega dela: Pesem. † Viktor Parma. O Zborih. (Radio predavanje.) Rubrike. Uprava prosi lepo naročnike, ki so zaostali z naročnino in vsa pevška društva, ki so pozabla, da niso plačala naročni in prejeti notni material, da svoji obveznosti čimprej zadoste. Poštno-čekovni račun »Zborov« je št. 12.134.

—k Glasbena revija »Zborik«, ki jo je letos že deseto leto izdajalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani in jo je urejeval Zorko Prelovec, izide menda v decembru poslednjič, kajti izhajanje v prihodnjem letu zaradi težkega gmotnega položaja brez podpor je popolnoma izključeno. Društveni odbor bo za subvencijo potrkal na merodajnih mestih. Ako brez uspeha, je usoda »Zborov« zapечатena.

—k Zlati nauki o gnojenju. Učiteljstvo kmetско-nadaljevalnih šol se opozarja, da je izšla knjiga inž. Laha o gnojenju. Delce je primerno za uporabo v kmetско-nadaljevalnih šolah in v višji narodni šoli. Stane 2 Din in si jo zato lahko nabavi vsak učenec ali gojenec. Naroča se pri šolskem upravitelstvu v Vodich nad Ljubljano.

—k Axel Munthe: San Michele. Izdala Jugoslovenska knjigarna in Ljubljani — 1934. — Leposlovna knjižnica 18. — Cena kartoniranemu izvodu 85 Din, vezanemu 95 Din. Strani 450. — Prevedel Ludvik Klakočar. — Axel Munthe, telesni zdravnik švedske kraljice, je vstvaril s knjigo »San Michele« delo za katero so se zainteresirali mnogi narodi in je tudi knjiga prevedena že v mnoge evropske jezike. V tej knjigi, ki je pisatelj življenjepis, opisuje ljudi in živali. V svoji sodbi o ljudeh ima mnogo ironije, a potovanja, ki obsegajo do bršen del Evrope so opisana tako, da čitamo knjigo kot najzanimivejši roman. Izredna ljubezen pisatelja do živali, do rastlin in vse narave, ga dela najboljšega opisovalca teh bitij. S prevodom knjige »San Michele« smo dobili res krasno delo v slovenski prevodni literaturi. — Knjiga se dobi tudi v Učiteljski knjigarni.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

KATERA TOVARIŠICA

bi zamenjala službeno mesto ½ ure oddaljeno od žel. postaje, blizu mesta, za njeno, če mogoče tudi v bližini postaje. Naslov pove uprava.

Za pisarno!

Poslovne knjige z eno, dvema, tremi in štirimi kolonami, ameriški journali, salda conti, indeksi, nabavne knjižice, papir vseh vrst ter vse potrebščine za urade in pisarne nabavite najbolje in najceneje — v naših knjigarnah

UČITELJSKA TISKARNA • LJUBLJANA

registрована zadruga z omejeno zavezo
Františkanska ulica 6 — podružnica: Maribor, palača Banovinske hranilnice

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 8

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnice. Ceniki brezplačno.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

3. Poročilo nadzorstva o poslovanju in računskem zaključku.

Nadzorstvo se je konstituiralo v svoji seji dne 2. februarja 1934.

Načelnik: Skulj Fran, šol. nadzornik v p.; načelnikov namestnik: Levec Janez, šol. upravitelj v p.; člani: Ambrožič Josip, učitelj; Flerè Fran, učitelj; Sodnikova Marija, nastavnica mešč. šole; vsi v Ljubljani.

Dne 13. januarja, 19. aprila, 22. junija, 23. oktobra 1934. in 12. januarja 1935. je nadzorstvo izvršilo glavno revizijo.

Prepričalo se je, da posluje načelstvo uspešno, vsestransko po pravilih in da se računski zaključek za poslovno leto 1934. popolnoma ujema s knjigami, prilogami in blagajniškim stanjem.

Zato predlaga:

XXXII. redni občni zbor izvoli odobriti računski zaključek Hranilnice in posojilnice „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani, registrovane zadruga z omejenim jamstvom, za poslovno leto 1934. ter podeliti načelstvu absolutorij.

V Ljubljani, dne 12. januarja 1935.

Za nadzorstvo:

Načelnik:
Fran Skulj, s. r.

Načelnikov namestnik:
Janez Levec, s. r.

Člani:
Fran Flerè, s. r.

Marija Sodnikova, s. r.

Josip Ambrožič, s. r.

4. Volitev v načelstvo in nadzorstvo.

Volita se dva člana v načelstvo in eden član v nadzorstvo.

Volita se po dva namestna člana v načelstvo in nadzorstvo.

5. Pregled

o prometu in uspehu za čas od 1. januarja 1926. do 31. decembra 1934.

Poslovno leto	V teku leta								Ob koncu poslovnega leta																																								
	novih združnikov		vplačanih deležev		novih vlagateljev		vloženo		novih dolžnikov		danih posojil		zadružnikov	deležev		vlagateljev	vlog		dolžnikov	posojil		čistega dobička	za dobre namene določeno		rezerva																								
	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p		Din	p		Din	p		Din	p		Din	p	Din	p	Din	p	Din	p																			
1926	59	737	50	15	301.631	19	221	454.900	—	569	8.100	—	229	511.311	90	229	528.761	39	3.522	63	1.450	—	16.983	29	1927	59	737	50	9	115.641	07	120	465.550	—	612	8.612	50	232	623.285	92	267	639.519	66	3.677	91	1.700	—	21.022	50
1928	79	987	50	12	168.403	33	144	459.500	—	684	9.475	—	230	674.763	90	317	678.109	51	8.049	80	1.650	—	29.230	30	1929	55	687	50	10	230.956	16	130	569.500	—	729	9.687	50	232	731.881	67	329	742.271	55	9.985	96	1.850	—	39.326	26
1930	57	712	50	2	128.453	37	156	577.250	—	767	10.150	—	211	821.911	66	357	854.452	18	18.738	15	1.750	—	58.178	41	1931	57	712	50	11	168.770	12	128	602.700	—	802	10.575	—	217	919.739	11	365	971.099	31	16.883	86	1.700	—	75.176	27
1932	66	825	—	10	142.392	26	136	614.300	—	862	10.325	—	210	1.010.131	06	401	1.092.797	85	23.268	21	1.650	—	98.576	48	1933	68	850	—	16	367.135	—	119	661.550	—	917	11.975	—	219	1.080.945	20	419	1.200.264	97	34.254	73	2.100	—	132.967	21
1934	56	700	—	22	318.284	50	128	519.350	—	960	12.512	50	235	969.548	98	428	1.115.710	86	25.700	—	1.500	—	158.779	21																									

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 10.797

Vabilo

k

XXXII. rednemu občnemu zboru

ki bo

v soboto, dne 2. februarja 1935. ob 10. uri v zadružni pisarni v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 6

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju.
2. Poročilo načelstva o računskem zaključku za leto 1934.
3. Poročilo nadzorstva o poslovanju in računskem zaključku.
4. Volitev v načelstvo in nadzorstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se skliče pol ure kasneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je v smislu § 24. zadružnih pravil sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov.

Načelstvo.

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju.

Po XXXI. rednem občnem zboru (dne 2. februarja 1934.) se je konstituiralo načelstvo v svoji seji istega dne takole:

Načelnik: Kecelj Alojzij, učitelj v p.; načelnikov namestnik: Režek Juraj, učitelj v p.; blagajnik: Sadar Vendelin, učitelj v p.; člani: Furlan Jakob, nadučitelj v p.; Perko Lovro, šolski upravitelj v p.; Zupančič Vita, strokovna učiteljica v p.; vsi v Ljubljani.

Zadruga je član „Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani“, ki izvršuje zakonito predpisano revizijo.

Načelstvo je imelo v teku poslovnega leta 13. sej.

Zadruga uraduje razen praznikov vsak torek, četrtek in soboto od 15. do 18. ure.

Ob koncu leta 1933. je bilo 917 zadružnikov s 133.011 deleži; leta 1934. je pristopilo na novo 56 zadružnikov s 41.604 deleži; konec decembra 1934. pa je postala pravoveljavna odpoved 48.325 deležev; izstopilo je 13 zadružnikov; tedaj je ob koncu leta 1934. 960 zadružnikov s 126.290 deleži. — Odpovedani deleži se izplačajo proti predložitvi zadružne knjžice.

Ob koncu leta 1933. je bilo 219 hranilnih knjžic v vrednosti Din 1.080.945,20, na novo se je izdalo 22 hranilni knjžici, uničilo pa 6; ostane torej 235 hranilnih knjžic v skupni vrednosti Din 969.548,98.

Zneski do Din 2000,— se izplačujejo takoj, oziroma naslednji uradni dan. Za zneske nad Din 2000,— pa velja mesečna odpoved.

Zadruga ima pravico po § 15. svojih pravil za povečanje prometnega fonda najemati izposojila in sprejemati hranilne vloge do višine podpisanih deležev Din 1,478.625,—.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni zadruжник. Obrestna mera je 4%, proti trimesečni odpovedi pa 5%. — Obrestovanje se pričinja dvakrat na mesec in sicer: 1. in 16. vsakega meseca. Obresti se kapitalizirajo celoletno.

Ob koncu leta 1933. je bilo zadruжникov dolžnikov 419, ki so dolgovali Din 1,200.264,97. Posodilo se je na novo 128 zadruжникom, 119 zadruжникov pa je posojila popolnoma vrnilo. Torej je dolžnikov 428, ki dolgujejo Din 1,115.710,86.

Posojila dobivajo le zadružniki proti zadostni varnosti (§ 12. pravil). Vrača se vsakih Din 100,— posojila (predujema na 8 podpisanih pasivnih deležev) po načinu:

A	v 12 mesečnih rokih, in sicer 11 rokov à Din 9,— 12. rok Din 4,73,
B	" 18 " " " " 17 " " " 6,— 18. " " 3,56,
C	" 24 " " " " 23 " " " 4,50 24. " " 4,—,
D	" 38 " " " " 37 " " " 3,— 38. " " 0,66,
E	" 46 " " " " 45 " " " 2,50 46. " " 1,81,
F	" 60 " " " " 59 " " " 2,— 60. " " 0,70.

Zadružniki, ki prosijo za posojilo, morajo imeti vsaj eden (aktiven) delež več podpisan, nego znaša posojilo.

Na dopise brez vpslanih znamk za Din 6,— se ne odgovarja. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Z a n a č e l s t v o :

Načelnik:

Alojzij Kecelj, s. r.

Blagajnik:

Vendelin Sadar, s. r.

2. Poročilo načelstva o računskem zaključku za leto 1934.

Prejemki.			Denarni promet.				Izdatki.				
Št.	Predmet	Din	p	Št.	Predmet	Din	p	Št.	Predmet	Din	p
1	Gotovina 31. decembra 1933.	5.154	34	1	Dana posojila	519.350	—	1	Deležne vloge	12.512	50
2	Vrnjena posojila	603.904	11	2	Deležne vloge	162	50	2	Hranilne vloge:		
3	Prejete obresti posojil	96.956	66	3	Hranilne vloge	478.384	91	a) po stanju . . . Din 920.844,79			
4	Deležne vloge	700	—	4	Obresti hranilnih vlog	5	71	b) kapitaliz. obresti „ 48.704,19	969.548	98	
5	Hranilne vloge	318.284	50	5	Kupljeni inventar	532	50	3 Rezervni fond:			
6	Obresti naloženega denarja	70	—	6	Podpore	1.500	—	a) po stanju . . . Din 132.967,21			
7	Vpisnina	112	—	7	Davek	3.427	25	b) vpisnina . . . „ 112,—			
8	Upravni prejemki	27.959	30	8	Upravni stroški	45.837	56	c) dobiček . . . „ 25.700,—	158.779	21	
9	Prehodni prejemki:			9	Prehodni izdatki:						
	a) čekovni promet Din 20.500,—				a) čekovni promet Din 20.500,—						
	b) drugi . . . . . „ 24.396,—				b) drugi . . . . . „ 24.396,—						
	c) ekspenzar . . . . . „ 2.725,20	47.621	20		c) ekspenzar . . . . . „ 2.257,—	47.153	—				
				10	Gotovina 31. decembra 1934.	4.408	68				
		1.100.762	11			1.100.762	11				

Promet:

Prejemki	Din 1,100.762,11
Izdatki	„ 1,096.353,43
Skupaj	Din 2,197.115,54

Dobiček.

Račun dobička in izgube.

Izguba.

Št.	Predmet	Din	p	Št.	Predmet	Din	p
1	Prejete obresti posojil	96.956	66	1	Leta 1933. zaostale obresti	7.967	77
2	Zaostale obresti posojil	8.156	52	2	Obresti hranilnih vlog:		
3	Obresti naloženega denarja	70	—	a) izplačane . . . Din 5,71			
4	Upravni prejemki:			b) kapitalizirane . . . „ 48.704,19	48.709	90	
	a) poštnina . . . . . Din 1.415,50			3 Davki	3.427	25	
	b) režija . . . . . „ 23.682,80			4 Upravni stroški:			
	c) opomini . . . . . „ 2.861,—	27.959	30	a) plače . . . . . Din 32.200,—			
				b) poštnina . . . . . „ 1.424,50			
				c) manipulacija in proviz. pošt. hran. „ 1.478,56			
				č) razni . . . . . „ 10.734,50	45.837	56	
				5 Podpore	1.500	—	
				6 Dobiček	25.700	—	
		133.142	48			133.142	48

Imetek.

Bilanca.

Dolg.

Št.	Predmet	Din	p	Št.	Predmet	Din	p
1	Posojila	1,115.710	86	1	Deležne vloge	12.512	50
2	Zaostale obresti posojil	8.156	52	2	Hranilne vloge:		
3	Naložen denar	5.700	—	a) po stanju . . . Din 920.844,79			
4	Inventar	3.827	81	b) kapitaliz. obresti „ 48.704,19	969.548	98	
5	Prehodni znesek	3.036	82	3 Rezervni fond:			
6	Gotovina 31. decembra 1934.	4.408	68	a) po stanju . . . Din 132.967,21			
				b) vpisnina . . . „ 112,—			
				c) dobiček . . . „ 25.700,—	158.779	21	
		1,140.840	69			1,140.840	69

V Ljubljani, dne 31. decembra 1934.

N a č e l s t v o :

Blagajnik:
Vendelin Sadar, s. r.

Načelnik:
Alojzij Kecelj, s. r.

Načelnikov namestnik:
Juraj Režek, s. r.

Vita Zupančičeva, s. r.

Člani načelstva:
Jakob Furlan, s. r.

Lovro Perko, s. r.

Ta račun smo z glavnimi in pomožnimi knjigami ter prilogami primerjali in našli v redu.

N a d z o r s t v o :

Načelnik:
Fran Skulj, s. r.

Načelnikov namestnik:
Janez Levec, s. r.

Člani nadzorstva:
Fran Flerè, s. r.

Marija Sodnikova, s. r.

Josip Ambrožič, s. r.